

معماری فولدینگ با نگاهی به نظریه جهان‌های موازی

زهرا مردانی^{۱*}، روزبه نقشینه^۲، عاطفه دهقان توران‌پشتی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. zahra.architect@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی، گروه معماری، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. roozbeh.naghsheh@polimi.it

۳- عضو هیئت علمی، گروه معماری، واحد تهران غرب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. dehghan.at@gmail.com

چکیده

فولدینگ یک سبک بین‌المللی در معماری است که به خلق ساختمان‌هایی تندیس گونه با ارزش هنری می‌پردازد. از شاخصه‌های طراحی و ساخت معماری به این سبک، استفاده از تکنولوژی روز دنیا و علوم کامپیوتری مرتبط می‌باشد. با شناخت بیشتر جهان هستی و مطرح شدن نظریاتی در باب فضا زمان و تأثیر این کشفیات بر ذهن فلاسفه، سبک و فلسفه فولدینگ نیز در پی اندیشه‌های فیلسوفی بنام دلوز در دهه ۸۰ میلادی، شکل گرفت و در دهه ۹۰ میلادی در معماری بازتاب یافت. اما جالب آنکه تا به امروز در ایران جایگاهی برای خود نیافته است. از اینرو برای آشنایی بیشتر معماران ایرانی با این سبک، پژوهش حاضر تلاش نموده است با مطالعه مفاهیم مرتبط با روند شکل‌گیری این سبک در علمی همچون فیزیک، فلسفه، و معماری، به معرفی آن در حد توان و اقتضاء زمان بپردازد. نوع مقاله توصیفی تحلیلی می‌باشد و در راه رسیدن به هدف خود از منابع کتابخانه‌ای بهره جسته است.

واژه‌های کلیدی: معماری، فولدینگ، فضا زمان، کیهان‌شناسی، فلسفه، فیزیک

۱- مقدمه

معماری سبک فولدینگ، معماری‌ای است که مدت زیادی از پیدایش آن نمی‌گذرد. "این سبک طراحی ساختمان، پس از دوران مدرن و پست مدرن، در سال‌های ۱۹۹۰، با کارهای پیترو آیزنمن پا به عرصه وجود گذاشت" [1].

اصولاً پیدایش سبک‌های هنری جدید، پس از ارائه نظریات جدید از سوی فلاسفه شکل می‌گیرد. چراکه تأثیر اندیشه آنان بر ذهن هنرمندان، به بهترین نحو می‌تواند در بسط و گسترش عقاید آنها مؤثر باشد. از سوی دیگر نیز هنر همواره به دنبال نوآوری و جلب توجه عموم مردم و بیان مفاهیم با رویکردی جدید بوده که اصولاً فلسفه توانسته است به خوبی مبانی نظری لازم را در اختیار آن قرار دهد.

با مطرح شدن فلسفه دیکانستراکشن یا ساختار زدایی از سوی ژاک دریدا، و پس از آن فلسفه فولدینگ توسط ژیل دلوز در دهه ۸۰ میلادی، ابتدا نقاشی تحت تأثیر آن قرار گرفت و سبک‌هایی همچون کوبیسم و فوتوریسم پیامد این تأثیر پذیری بود. با گذشت ده سال از بیان این فلسفه جدید که با رویکرد به هستی‌شناسی و علوم کیهانی و همچنین توجه به گیاهی به نام ریزوم شکل گرفته بود، معماری نیز تحت تأثیر آن قرار گرفت و سبک فولدینگ را پایه نهاد. سبکی متأثر از نظریه‌های فضا زمان، لایه‌های وجود جهان هستی، ریزوم، کوبیسم و هرآنچه در این زمینه حرف نویی برای گفتن داشت و با ساختار شکنی در بکار بردن احجام و خطوط هندسه، و روحیه‌ای دکارت ستیز و افلاطون ستیز، اینک توجه همگان را به خود جلب نموده بود.